

Ювілей

НАШ ПОВАЖНИЙ СУЧАСНИК ПАТРАТІЙ ВОЛОДИМИР КУЗЬМИЧ (до 90-річчя від дня народження)

Видатному організатору вищої медичної освіти в Україні, заслуженому працівнику вищої школи України, доктору медичних наук, професору, ректору Чернівецького державного медичного університету (1975-1993 рр.), завідувачу кафедри мікробіології, вірусології та імунології (1977-2001 рр.), стипендіату Президента України Патратію Володимирі Кузьмичу 5 липня 2017 виповнюється 90 років та 65 років громадської, педагогічної та наукової діяльності. За цей період він зробив значний внесок у розвиток вищої медичної освіти, практичної охорони здоров'я та організації навчального процесу у вищих навчальних закладах медичної освіти.

Медична спілка Буковини, студентство та професорсько-викладацька громада ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет» відзначає 90-річчя від дня народження нашого колеги, знатного вченого, вихователя студентської молоді, патріарха медичної науки в Україні Володимира Кузьмича Патратія.

Народився В.К. Патратій 5 липня 1927 р. у м. Ізюм Харківської області. Перші кроки в медичній галузі розпочав у 1948 р. Молодий Володя вступив до Харківського медичного інституту на санітарно-гігієнічний факультет. Жага до пізнання медичної науки не залишилася непомітною. Випускника Харківського медичного інституту В.Патратія після закінчення ВНЗ зараховують до аспірантури на кафедру мікробіології, вірусології та імунології. Ця кафедра мала давні установлені наукові традиції. Очоловав кафедру відомий у

Радянському Союзі мікробіолог, член-кореспондент АМН СРСР, професор Василь Степанович Деркач.

Молодого науковця вирізняла виняткова працездатність, хист до мікробіологічних досліджень, пошук відповіді на питання формування мікросвіту, вплив мікроорганізмів на організм людини та взаємовідношення між мікроорганізмами. Це приваблювало студентську молодь до енергійного аспіранта, разом намагалися пізнати особливості культурального росту хвороботворних бактерій, їх стійкість до лікарських засобів, чутливість до антибіотиків та бактеріофагів.

Копітка робота талановитого здобувача завершилася захистом у 1960 р. кандидатської дисертації на тему «Экспериментальное изучение комбинированного действия антибиотиков и бактериофага на дизентерийные бактерии» і зарахуванням на посаду асистента кафедри мікробіології, вірусології та імунології Харківського державного медичного інституту.

У 1961 р. Володимира Кузьмича за конкурсом обирають доцентом кафедри мікробіології, вірусології та імунології Донецького державного медичного інституту ім. Горького. Тут набули нові втілення організаторської здібності науковця та організатора навчального процесу і його призначають за контрактом деканом санітарно-гігієнічного факультету цього навчального закладу. Молодий доцент не залишався осторонь студентського життя – допомагає порадами у формуванні студентських будівельних загонів, цікаво

і змістовно здійснюється робота в підшефних господарствах. Володимир Кузьмич був одним із засновників системи профорієнтаційної роботи з школярами міста Донецька. Він багато працює над якісним викладанням предмета й об'єктивним оцінюванням знань, доносить студентам знання і вчить їх медико – профілактичній роботі. І в тому, що Донецький медичний інститут був серед лідерів ВНЗ країни, велика заслуга В.К. Патратія. Це він разом із колегами сприяв тому, що навчальний заклад примножував славетні традиції, вніс вагомий внесок у розвиток медичної науки і практики та суспільно-політичного життя.

Та за копіткою роботою зі студентством талановитий науковець не полишає стратегію наукового пошуку. Правда, на це залишається тільки позаурочний час. Володимира Кузьмича вабить нове, незвідане. У колі його інтересів опиняються віруси. І то не тільки данина моді того часу - це реалії життя. Донецьк – місто-мільйонер, тут виникає багато проблем мегаполісу, складна екологічна ситуація. І за цих умов виняткового значення набуває розробка і впровадження основних методів і засобів профілактики та діагностування найважливіших захворювань вірусної етіології та комбінованих травм.

Десятилітня титанічна робота Володимира Кузьмича завершується виконанням докторської дисертації на тему: «Грипп и парагриппозные заболевания в условиях промышленного региона (этиология, иммунология, лабораторная диагностика)», яка була успішно захищена в 1973 р. в Інституті вірусології АМН СРСР.

Організаторські й наукові здібності талановитого вченого були належно оцінені очільниками МОЗ України і професора В.К. Патратія призначають у 1975 р. ректором Чернівецького державного медичного інституту.

На зміну Донецькому періоду роботи прийшла епоха роботи на Буковині. Потрібно було не тільки розбудувати Чернівецький медичний інститут, а ще опанувати новий стиль керівництва, вдосконалювати освітній процес формування сучасного фахівця. Потрібно було знайти порозуміння і налагоджувати стосунки з партійною номенклатурою краю тощо.

Молодий ректор великого значення надавав методичній роботі, постійному вдосконаленню і встановленню кафедральних планів, організації контролю знань. Нового змісту набула організація відділу з навчально-виховної роботи в інституті. Життєвий і професійний досвід молодого керівника дозволив йому ретельно прораховувати можливі наслідки будь-якого рішення, довести перспективу досягнення спільної мети простої і зрозумілої для всіх і головне, об'єднати однодум-

ців, щоб націлити людей на виконання виробленої програми.

Ректора В.К. Патратія вирізняла чітка кадрова політика, здібність створювати спроможну команду. І успіхи не забарилися. У 1989 р. інститут перший в Україні пройшов атестацію і ввійшов до числа 10 кращих медичних інститутів колишнього Радянського Союзу і виборів це серед 110 ВНЗ країни – це звичайно престижно і заслуга в цьому професора В.К. Патратія безсумнівна.

Упродовж 1977-2001 рр. Володимир Кузьмич працював завідувачем кафедри мікробіології та вірусології, а з 2001 року працює професором кафедри мікробіології та вірусології Буковинського державного медичного університету. За керівництва професора Патратія В.К. здійснено новий поштовх у пошуку та всебічному дослідженні нових синтетичних сполук, що мають антимікробну активність. У цей період значно розширилась географія колективів хіміків-синтетиків, з якими активно співпрацювала кафедра – це науковці Московського та Київського державних університетів, Інституту фізіологічно активних речовин АН СРСР, Інституту біоорганічної хімії АН УРСР, Інституту органічного синтезу АН Латвійської РСР, Фізико – хімічного інституту АН СРСР, Інституту органічної хімії АН СРСР та інших провідних наукових закладів у галузі органічного синтезу. Така співпраця дозволила не лише збільшити кількість сполук, які тестувались на антимікробну активність, але і підняти методичний рівень досліджень, що проводилися співробітниками кафедри.

В.К. Патратій опублікував у співавторстві 19 монографій та посібників, автор понад 200 наукових праць, одержав 12 авторських свідоцтв на винаходи. Він підготував шістьох кандидатів наук (Н.Ф. Лазаренко, В.Є. Степанець, М.Г. Проданчук, В.Г. Сінченко, Б.М. Боднар, І.О. Петруник). За цей період на кафедрі підготовлено 2 доктори наук.

Професор В.К. Патратій понад 10 років очолював Чернівецьку міську організацію товариства «Знання».

Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, медаллю «За доблесну працю», знаком «Відмінник освіти України», нагрудним знаком ім. М.І. Пирогова, почесною медаллю Українського наукового товариства в пам'ять Л.В. Громашевського. Заслужений працівник вищої школи України. Лауреат обласної премії ім. О.Поповича.

На багаторічному трудовому шляху проф. В.К. Патратію надійною опорою була і залишається прекрасної душі людина, дружина Юлія Василівна. Разом вони виховали доньку, чудово-

го лікаря Марину Володимирівну. Династію лікарів поповнив і внук Володимир Яцків та невістка Людмила.

Кожен день свого життя Володимир Кузьмич присвятив створенню проголошеного ним життєвого кредо – «Навчитися любити Людину!». І в цьому він неперевершений!

70 років віддано величому служінню медичній галузі. Грандіозно! Свій високий ювілей професор Володимир Кузьмич Патратій зустрічає в розквіті сил і душевної наснаги.

*З роси і води Вам, дорогий Ювіляре!!!
Многая і благая літа !!!*

**Почесний академік НАПН України,
ректор Буковинського державного
медичного університету 1993-2010 рр.,
доктор медичних наук, професор,
заслужений працівник народної освіти**

Василь Пішак

**Професор кафедри мікробіології та
вірусології, доктор медичних наук,
почесний професор Інституту
мікробіології та імунології
імені І.І. Мечникова (м. Харків)**

Ігор Сидорчук

Buk. Med. Herald. – 2017. – Vol. 21, № 2 (82), part 1. – P. 209-211

Надійшла до редакції 20.04.2017 року